Samenvatting Najaarsnota WerkSaam 2020

In deze derde kwartaalrapportage van 2020 zien we dat corona veel invloed heeft op de resultaten. De flexkrachten en kwetsbare burgers verliezen vaak als eerste hun baan en moeten een beroep doen op de bijstand. Ondanks deze periode realiseert WerkSaam de taakstellende bezuiniging van €463.000 op de bedrijfsvoering. De gemeentelijke bijdrage in de kosten van WerkSaam blijft gelijk. Het beeld van de najaarsnota ziet er wat rooskleuriger uit dan de voorjaarsnota. In de voorjaarsnota ging WerkSaam er nog vanuit dat ze een tekort zou realiseren van € 245.000. In de najaarsnota is dit tekort veranderd in een verwacht positief resultaat van € 456.000. Het positieve resultaat wordt verrekend met de reserve waarin de schommelingen in de bedrijfsvoering worden opgevangen.

Financieel en gevolgen Coronacrisis

Wsw (wet sociale werkvoorziening)/beschut werk
Het Rijk heeft een extra bonus toegekend van €342.000 voor de gerealiseerde taakstelling van 2019. De hogere lasten worden veroorzaakt door het plaatsen van 12 extra medewerkers (vooruitlopend op de taakstelling van 2021. Zie ook het raadsvoorstel additionele plekken beschut werk). Deze kosten worden gedekt uit de ESF subsidie.

Toegevoegde waarde
Tot en met het derde kwartaal is een lagere toegevoegde waarde gerealiseerd dan in 2019 (tekort van € 0.8 miljoen). Dit wordt veroorzaakt door het wegvallen van inkomsten uit detacheringen. Het Rijk compenseert deze negatieve gevolgen. Voor WerkSaam is de compensatie € 1.0 miljoen. Dit is dus voldoende om het tekort op te vangen.

Ontwikkeling cliëntbestand
Er is een lichte daling in het bestand te zien vanaf het begin 3e kwartaal. De versoepeling van de maatregelen heeft hier naar verwachting toen aan bijgedragen. Veel mensen verloren hun werk, maar ook veel behielden hun baan door de steunmaatregelen van de overheid. WerkSaam houdt wel rekening met een stijging van het cliëntbestand (CBS voorspelt stijging van de werkloosheid van 9%). Deze mensen komen eerst in de WW terecht, en uiteindelijk een deel in de bijstand.

Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandig Ondernemers (TOZO)
De Tozo is verlengd tot 1 juli 2021. De voorwaarden zijn steeds aan veranderingen onderhevig naar aanleiding ook van de maatregelen van het kabinet. In totaal hebben 3.924 mensen gebruik gemaakt van de Tozo van maart tot en met mei. Van juni tot en met augustus was dit aantal 1.114. Dit kwam door de strengere voorwaarden. Naast de afhandeling van de Tozo aanvragen, is WerkSaam nu gestart met de controle van de naleving van de Tozo regeling. Vanaf augustus ontvang WerkSaam maandelijks signalen van het Inlichtingenbureau (IB). Medewerkers van de Tozo zijn voornamelijk afkomstig uit het cliëntenbestand, en daarmee is WerkSaam uniek in Nederland.

BUIG-lasten
Het Rijk heeft het negatieve effect op de economie verwerkt in de definitieve vaststelling van de bijstandsbudgetten. Dit betekent dat deze totaal €1.762.000 hoger uitvalt dan in de voorjaarsnota. Voor de gemeente Medemblik betekent dit dat we overhouden op de BUIG. Dit overschot is al meegenomen in de P&C documenten van de gemeente Medemblik en verrekend met het tekort wat is ontstaan op andere budgetten.

Trajectkosten extern
Door corona loopt de realisatie in 2020 achter bij de raming. De prognose is dat WerkSaam €322.000 minder besteedt, maar door toename van het aantal uitkeringen gaan ook het aantal trajecten weer omhoog voor komend jaar. Door een wijziging in de rijksbijdrage ontstaat er een overschot van

€707.000 op arbeidsparticipatie. Dit bedrag wordt gestort in de bestemmingsreserve re-integratiemiddelen. Zo kan WerkSaam de re-integratie activiteiten op peil houden en is klaar voor een stijging van het aantal cliënten.

Ontwikkelingen 3e kwartaal

- Voorbereidingen Tozo 3. Per 1 oktober is Tozo 3 ingegaan. Het vermogen telt bij de toekenning van tozo 3 niet meer mee. Hierdoor verwachten we een hoger aantal aanvragen omdat meer mensen in aanmerking zullen komen.
- WerkSaam heeft een online kennisweek gehouden in september voor de medewerkers van het leerwerkbedrijf Verpakken.
- WerkSaam is finalist voor de WerkInnovatiePrijs Start Foundation. Start Foundation heeft drie prijzen van 1 miljoen euro uitgeloofd voor projectideeën waarbij werkgelegenheid voor kwetsbare mensen wordt gecreëerd en een maatschappelijk probleem wordt opgelost. Van de 62 inzendingen is WerkSaam 1 van de 10 finalisten. Zie ook www.werkinnovatieprijs.nl
- WerkSaam heeft nieuwe pauzelocaties voor de mensen in de groenvoorziening gevonden waarbij afstand gehouden kan worden.
- WerkSaam is gestart met de beleidsevaluatie 2018-2020.

Programma Arbeidsparticipatie

Het programma arbeidsparticipatie gaat over participatie- en re-integratievoorzieningen. WerkSaam maakt voor iedere cliënt een persoonlijk plan voor ontwikkeling en bemiddeling naar werk. WerkSaam bemiddelt mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt naar werk.
In 2020 zet WerkSaam in op:

- Aansluiting vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. Denk aan omscholing cliënten, gerichte werkgeversbenadering en aanpassen eigen werkaanbod.
- Evaluatie interne re-integratieactiviteiten.
- Landelijke ontwikkelingen implementeren om te voldoen aan nieuwe wet- en regelgeving.

<u>Resultaten Q3</u>

- Het aantal uitstromers in 2020 (308) loopt iets achter ten opzichte van 2019 (330). Vanaf april is de beïnvloedbare uitstroom maandelijks gemiddeld 8,4% lager dan vorig jaar. Maar in vergelijking met het landelijk beeld, krabbelt WerkSaam snel op.
- Er is extra inzet gepleegd om ervoor te zorgen dat 80% van de cliënten een re-integratieplan heeft.
- De uitstroom via werkstages ligt lager dan vorig jaar. Dit komt vooral doordat de uitstroom in het derde kwartaal achter blijft. Er zijn meer werkzoekenden en minder vacatures, hierdoor wordt het lastiger om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt te laten uitstromen.
- WerkSaam zet extra in op het project max ww (werkloosheidswet). Dit project werkt preventief, namelijk het verkleinen van de instroom in de uitkering.

Programma Begeleide Arbeidsparticipatie

Het programma begeleide arbeidsparticipatie gaat over de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en beschut werk. ‘Beschut werk’ is een betaalde baan, waar een advies van het UWV voor nodig is. De werkplek kan bij een werkgever of bij WerkSaam zijn. WerkSaam zet in op ontwikkeling bij de medewerkers en zoekt werksoorten die passen bij de capaciteiten van de medewerkers. Door de uitstroom van Wsw-medewerkers en de instroom van beschut werkers, verandert de samenstelling van de medewerkers. Medemblik heeft voor 2020 een taakstelling van 16 fte voor beschut werk.

<u>Resultaten Q3</u>

- Tot nu toe zijn er 91 beschut werkplekken gecreëerd (wettelijke taakstelling voor 2020 is 97). Het invullen van de plekken heeft enige vertraging opgelopen doordat er door corona minder

werkplekken zijn (vanwege de 1.5 meter regel). Om de taakstelling alsnog in te vullen zijn er de volgende acties in gang gezet: 1) werkplekken bij andere afdeling gecreëerd en 2) doorstroom creëren. De verwachting is dat de taakstelling in het 4e kwartaal gehaald wordt.
- WerkSaam zet de instrumenten loonkostensubsidie en beschut werk veel vaker in dan het landelijk gemiddelde.
- WerkSaam is gestart met de pilot praktijkleren om de leerwerkstages nog beter in te kunnen zetten voor het ontwikkelen van competenties. Er is aansluiting gezocht met onderwijsinstellingen.
- Veel machines bij de buitendienst zijn vervangen van benzinemotor naar elektrisch. Zo is het machinepark 'vergroend'.
- Een nieuwe klant voor het leerwerkbedrijf is Simon Levelt. WerkSaam gaat een nieuw product verpakken. Dit zal voornamelijk gedaan worden door medewerkers op de beschut werkafdeling.

Programma Inkomensregelingen
Het programma inkomensregelingen bevat de inkomensvoorziening BUIG (Wet bundeling van uitkeringen inkomensvoorziening aan gemeenten), het Bbz (Besluit bijstandverlening zelfstandigen) en de activiteiten in het kader van de handhaving. Door de instroom te beperken en de uitstroom gelijk te houden aan het niveau van 2019, houdt WerkSaam de uitkeringslasten beheersbaar. Hiervoor wordt ingezet op:
- Preventie bij de poort en goede voorlichting aan de aanvragers. Voorkomen moet worden dat mensen afhankelijk worden van de bijstand.
- Optimaliseren van dienstverlening door digitalisering.
- Het voorkomen van fraude door goede handhaving.
- Actief terugvorderen van onterechte verstrekte uitkeringen. Hierbij wordt ingevorderd volgens een sociaal maar strak incassobeleid, afgestemd op de persoonlijke situatie. Dit leidt tot meer terugbetalende debiteuren.

<u>Resultaten Q3</u>
- De coronacrisis heeft geleid tot een verdubbeling van het aantal KCC-telefoontjes per maand. De telefonische bereikbaarheid is uitgebreid. WerkSaam investeert in innovatie, door bijvoorbeeld automatisch inlezen van gegevens. Ook is er een aanzienlijke tijdsbesparing gerealiseerd in werkprocessen door op een digitale manier te communiceren met cliënten over gegevens die betrekking hebben op inkomsten.

Programma Plus, extra en overige taken
In 2020 voert WerkSaam naast de basistaken de volgende taken uit voor de gemeente Medemblik:
- Het verstrekken van een aanvullende uitkering voor jongeren (bijzondere bijstand)
- Debiteurenbeheer bijzondere bijstand

Bedrijfsvoering
Het hoofdstuk bedrijfsvoering gaat over de kosten die samenhangen met de uitvoering van de programma's arbeidsparticipatie, begeleide arbeidsparticipatie en inkomen met inbegrip van de werkinfrastructuur die WerkSaam gebruikt voor de arbeidsontwikkeling van mensen.

<u>Resultaten Q3</u>
- De verzuimcijfers laten een bijzonder verloop zien door corona (door o.a. preventief ziek melden). Het getal is 10.9% gemiddeld, maar het is voor het grootste deel kortdurend verzuim.
- Doelstelling voor klanttevredenheid minstens een 7 is nog niet behaald (een 6.9).
- De kosten voor bedrijfsvoering dalen met €463.000.